

Else Hviids prædiken juleaften

Taler

Else Hviid
Sognepræst

Dato

24. december 2020

Sted

Kastelskirken

Omstændigheder

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

- 1 December har været aflysningernes tid: juleafslutning i kirken for skoler og børnehaver, julekoncerter, julearrangementer, julefrokoster, julerejser og julekomsam'ner.
- 5 Sent i aftes modtog kirkerne nye, skærpede retningslinjer for afholdelse af gudstjenester. Der må ikke synges, og gudstjenesten må højst vare 30 minutter. Det blev vi rigtig kede af. Alligevel har vi i Kastelskirken besluttet at vi ikke vil aflyse, men i stedet holde helt korte gudstjenester i julen på de allerede annoncerede tidspunkter.
- 10 Så i dag må vi nøjes med musik, bøn, evangelielæsning og prædiken.

De seneste uger har været præget af hidsig debat – det har alle vist lagt mærke til. Men nu er vi her. Det er den 24. december og I sidder her, i kirken, med afstand på hveranden kirkebænk. Andre sidder derhjemme, alene eller få samlet, på

15 afstand. Det er slet ikke som det skulle være.

For nærheden er et stort savn for os alle. Et savn at vi ikke kan sidde tæt på bænken, skulder ved skulder, og synge sammen og mærke hinanden. Det er et savn, at vi ikke må mødes i kirkedøren og ønske hinanden glædelig jul med

20 kærlige krammere eller høflige håndtryk.

“Sammen – hver for sig” har slidt på os. Måltidet med hele familien, måltidet med venner og kolleger og den gode, meningsfulde samtale der, er det, jeg savner mest. I stedet har vi været overladt til meningsudvekslinger på de sociale medier, og der bliver man sjældent glad, inspireret eller opbygget. En kollega afslutter en

25 kommentar i debatten om juleaftensgudstjenester med sætningen: *At mene noget andet forekommer mig arrogant og ufølsomt.*

Den polarisering, som sætningen udtrykker, kom, sammen med trangen til at profilere sig på bekostning af den konstruktive samtale, til at præge sidste halvdel af dette corona-år.

- 35 Samfundssind blev årets ord, og i en tid var vi gode til at vise samfundssind. Så gik det over, og samfundssind blev et skældsord, som man smider i hovedet på den, man føler sig moralsk hævet over. Hvis man nu f.eks., er sådan én, som mener, at vi godt, under ordnede forhold, kan risikere at samles til julegudstjeneste, så viser man ikke samfundssind, men er nærmest parat til at slå
40 mennesker ihjel.

Julefesten

- Julefesten – den som næsten alle danskere fejrer, uanset religiøs overbevisning –
45 den kan ikke aflyses. Vi vil ikke undvære denne store årlige fest, når vinteren er mørkest. Den er livsnødvendig, den skaber en næsten mytisk ramme om vores liv.

- En myte fortæller om de “mest centrale forhold i et menneskes og et samfunds
50 livsopfattelse og livsforhold”. Udfoldet som en fortælling om fortiden, samtidig med at den handler om nutiden og fremtiden.

- Det er præcist det, julen gør. Den rammer alt det ind, vi kender. Tiden bevæger sig ad en linje, den daglige, lave tid, som trækker vores hverdage med sig. Dagene
55 går, tiden går. Og så kommer festen, den livsnødvendige højtid, hvor vi stopper op og kender det hele igen: Fortiden, nutiden og fremtiden. Vi smager, dufter og mærker barndommen, ungdommen og alderdommen. Slægt skal følge slægters gang. Julen lever af genkendeligheden – også i år, selvom meget er anderledes, selv om mange må sidde alene og savne. Julen er der, også næste år.
60 Det er så sikkert som at sommer følger vinter, og vinter følger sommer.

Julegudstjenesten

- Julegudstjenesten bliver anderledes hos os, mange steder er den helt aflyst, fordi
65 kirkerne ikke har haft mulighed for at indrette sig under de nye vilkår.

Det er sørgeligt, for vi har brug for den, vi der ved, at selvom afstand, masker og
håndsprit kan hjælpe os med at overleve, har vi brug for mere, hvis vi også skal
70 leve. Vi har brug for forvisningen om, at der er en åndelig dimension tilstede i
vores liv. Og den dimension er lettere at forvisse sig om, når juleevangeliet lyder,
end når man står i køen i Netto med sine juleindkøb.

Den åndelige dimension tegnes af en anden linje end den horisontale linje, der
75 tegner tiden og året, der går.

Den åndelige dimension tegnes af den vertikale linje – den lodrette linje mellem
det himmelske og det jordiske. Det er en linje, der tegner samhørigheden mellem
himmel og jord. Mellem Gud og menneske. Den tegnes med juleevangeliet og
80 med vores modtagelse af det glædelige budskab. Det skete i de dage – Gud
vendte tilbage til sit skaberværk og gav sig til kende i mennesket Jesus, ham som
blev født i Betlehem, svøbt og lagt i en krybbe, fordi der ikke var plads i
herberget.

85 Tiden går i stå julenat og giver os den helt særlige fornemmelse af at leve i et
storslået og meningsfyldt Nu.

Et storslået Nu – det er julen. Den er trofast og tilbagevendende, alle glæder sig
og forbereder sig og bruger en frygtelig masse penge, men ingen vil undvære
90 den, for den fortæller om samhørigheden mellem himmel og jord, mellem Gud
og menneske. Vi får betydning, vi bliver stærke af at vide, at Gud og menneske
er fælles om jordens liv, fælles om fortid, nutid og fremtid.

For midt i al trængslen og alarmen, midt i al tvivlen og frygten hører vi, at vores
95 eksistens er gudvillet og velsignet. Vores egne nyfødte ligner den lille i krybben.
Og vores egne gamle eller døende må stole på, at Han, den lille, både kender
menneskets liv og dets død, og også er, når den tid kommer.

Midt i al polarisering og selvprofilering, midt i al bekymring og angst, midt i al
100 juleglæde og julesorg har vi brug for at få at vide, at vi hører sammen, at vi alle er
af Guds slægt. Det er vi i det almindelig liv, som kræver os her og nu, og det er vi
udover tidens grænse.

Det er denne åndelige dimension, julen forvisser os om er tilstede i vores liv. Når
105 vi pynter verden op til ukendelighed. Når vi sidder i kirken – eller derhjemme,

lytter, mindes. Når middagen i aften smager bedre end nogensinde. Når dansen går. Nå nej, måske ikke i år. Men når én læser juleevangeliet og vi synger julesalmerne og sangene. Og når gaverne pakkes ud og gavepapiret flyder.
110 Guddommeligt ødselt skal det være alt sammen, og vi vil ikke undvære det.

Rigtig glædelig jul. Amen.

Kilde
115 Manuskript taget fra www.kastelskirken.dk med tilladelse fra taler.

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
120 Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/else-hviids-praediken-juleaften>

125

130

135

140